

ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารจัดการยุทธศาสตร์การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องกับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

A RELATIONSHIP BETWEEN STRATEGIC MANAGEMENT, TEACHER EMPOWERMENT AND CONTINUOUS IMPROVEMENT WITH QUALITY LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE OFFICE OF BANGKOK EDUCATIONAL SERVICE AREA

กัทินา แสงศักดิ์, สมชาย เทพวิเลง

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิเศษ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับของภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องกับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนและศึกษาความสามารถในการพยากรณ์ของการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องที่มีต่อภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 242 คนและครูจำนวน 375 คน รวม 617 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเป็นชั้นในการสุ่ม เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบสอบถามที่นำมาใช้ผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์คุณภาพและความเที่ยงตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน โดยการหาค่าดัชนี Index of Item - Objective Congruence; IOC และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบค่าพยากรณ์ด้วยการหาค่าสมการถดถอยพหุคูณ ด้วยวิธี Blockwise การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับของภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก การบริหารจัดการยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์สูงสุดไปยังต่ำสุดดังนี้ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ($r=0.88$) การบริหารจัดการยุทธศาสตร์ ($r=0.83$) และการเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครู ($r=0.82$) และการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องร่วมกันพยากรณ์ต่อภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 78 ($R^2 = 0.78$) ส่วนผลจากการสัมภาษณ์ผู้

บริหารโรงเรียนพบว่าภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหาร โรงเรียนใช้หลัก 9 ป ดังนี้ 1) เป้าหมาย ยึดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการบริหารงาน 2) ประสานสัมพันธ์ ประสานงาน สร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรอย่างใกล้ชิด 3) ทัศนคติ มีทัศนคติและความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน 4) ประเมินผล ใช้สารสนเทศ สถิติ งานวิจัยในการ ประเมินผลและตัดสินใจ 5) ประทับใจ 6) ให้ความสำคัญช่วยเหลือลูกน้องอย่างทั่วถึง 6) ประชาสัมพันธ์ เน้นกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 7) ปู่นำเห็นใจ ส่งเสริมขวัญกำลังใจและใช้แรงจูงใจทางบวกในการบริหารงาน 8) เปลี่ยนแปลง ใช้หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง 9) ประชาชน คำนึงถึงลูกค้ำเป็นสำคัญทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการยุทธศาสตร์, การเสริมสร้างพลังอำนาจ, การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

Abstract

The purposes of this study were to investigate relationships between strategic management, teacher empowerment, continuous improvement and quality leadership of school administrators under the office of Bangkok Educational Service Area; investigate the level of quality leadership of school administrators and investigate prediction for ability of strategic management, teacher empowerment, continuous improvement to the quality leadership of school administrators under the office of Bangkok Educational Service Area. The samples consisted of 242 school administrators and 375 teachers by using Krejcie & Morgan to define the sample size. The stratified random sampling by using Bangkok Educational Service Area Office for Stratra process. The instruments used for data collection were two – fold; 5 point – rating scale questionnaire and unstructural - interview. The data analysis by using SPSS for Windows Versions 11.0. The level of quality leadership were analysed by mean and standard deviation. The relationships between strategic management, teacher empowerment, continuous improvement and quality leadership of school administrators school were analysed by multiple Correlation and the prediction for ability of strategic management, teacher empowerment, continuous improvement to the quality leadership of school administrators were analyzed by multiple regression with Blockwise method. Unstructural - Interview used for content analysis. The research results found that the level of quality leadership of school administrators were at a high level, The strategic management, teacher empowerment and continuous improvement were positively correlated significantly at 0 .01 level with quality leadership of school administrators When considered each aspect, it was found that the continuous improvement was positively correlated with $r = .88$, the strategic management with $r = .83$ and teacher empowerment with $r = 0.82$ respectively. The strategic management, teacher empowerment and continuous improvement mutually predict the quality leadership of school administrators with the percentage of 78 ($R^2 = 0.78$) The unstructural - interview found that the quality leadership of school administrators used 9P principles for management as following : 1) point 2) personal relation 3) persevere 4) ponderation 5) promotion 6) public relation 7) prize 8) principal of change 9) people

Keywords: Strategic management, Empowerment, Continuous improvement

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาคุณภาพคนโดยกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคนให้มีสุขภาพดี คิดเป็น ทำเป็น มีการเรียนรู้ ตลอดชีวิต มีวิถีชีวิตอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ ต่อส่วนรวม [1]

นโยบายการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน มีเป้าหมายในการพัฒนาเยาวชนให้ไปสู่คนเก่ง ดี และมีความสุข และมุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ให้ทัดเทียมกับสากล จึงทำให้การศึกษาฝากความหวังไว้กับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำ โรงเรียน และหน่วยงานไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ [2]

การดำเนินการปฏิรูปการศึกษานับว่า มีอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การศึกษาไทยยังไม่ สามารถไปสู่เป้าหมาย เนื่องมาจากการขาดผู้นำที่เข้มแข็ง และมีวิสัยทัศน์ มีปัญหาในด้าน การรวมศูนย์อำนาจ การบริหาร ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนขาด การตรวจสอบในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง ขาดการส่งเสริม และพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ [2] รวมทั้งการไม่ให้ความสำคัญของลูกค้ำ โดยเฉพาะความต้องการของลูกค้ำ ทำให้การกำหนดแผนงานและโครงการเป็นไปโดย การตัดสินใจของผู้นำและของหน่วยงาน จึงไม่สามารถตอบสนองความต้องการและความจำเป็น ของลูกค้ำ [3] ปัญหาดังกล่าวข้างต้นโดยสรุปแล้ว จะเห็นว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับด้านผู้นำ โดยไม่สามารถบริหารจัดการที่ตอบสนองความต้องการ และความจำเป็นของลูกค้ำ ปัญหาดังกล่าว สามารถ แก้ไขได้ โดยการพัฒนาคุณภาพของผู้นำ ผู้นำในยุคปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องมีการตอบสนองความต้องการของลูกค้ำ [4] บริการลูกค้ำให้เกิดความประทับใจ ตลอดจน ทำให้ลูกค้ำพึงพอใจ [5] เกิดความมั่นใจในคุณภาพ ของผลผลิต ผู้นำยุคใหม่จึงควรมีภาวะผู้นำคุณภาพ ภาวะผู้นำคุณภาพเป็นหัวใจและจิตวิญญาณของ องค์กรโดยที่ผู้นำมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่ หลากหลาย เพื่อสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้น

ในองค์กร ภาวะผู้นำคุณภาพจะเกี่ยวข้องกับ การมีวิสัยทัศน์และสามารถกระจายวิสัยทัศน์ ไปยังบุคคลต่าง ๆ ได้ [6] รวมทั้งมีความ สัมพันธ์กับบุคลากรทั้งภายในและนอกองค์กร [7] และมีความมุ่งมั่นในการทำงาน [8] อีกทั้งยังใช้ข้อมูลสถิติในการวิเคราะห์และ ตัดสินใจ [9] ใช้งานวิจัยเป็นพื้นฐานในการบริหาร และที่สำคัญควรมีความสามารถในการใช้แรงจูงใจ [6] ทั้งแรงจูงใจภายในและภายนอก การให้ รางวัลนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ ทำให้บุคลากรและทีมงาน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพ อีกประการหนึ่ง การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ช่วยเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมองค์กรไปสู่ความคิดสร้างสรรค์แบบใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และโลก โดยให้ความเชื่อถือและไว้วางใจ บุคลากรมากยิ่งขึ้น [10]

นอกจากปัจจัยด้านผู้นำจะมีส่วนส่งเสริม ให้การบริหารจัดการเกิดคุณภาพเป็นไปตาม เจตนาารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา ทำให้การ บริหารจัดการประสบผลสำเร็จด้วยดีแล้ว การบริหาร จัดการยุทธศาสตร์มีความสำคัญเช่นกัน เพราะการ บริหารจัดการยุทธศาสตร์ช่วยสร้างความชัดเจนให้ ผู้นำเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ในองค์กร [11] สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรและ การใช้เครือข่ายในการทำงาน [12] โดยที่การ บริหารจัดการยุทธศาสตร์มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การยึดหลักการบริหารจัดการ เพราะหลักการบริหาร เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการ [11] มีการใช้ กลยุทธ์ในการบริหารจัดการ เพื่อขับเคลื่อนพันธกิจ ไปสู่ความสำเร็จ ที่สำคัญการใช้ยุทธศาสตร์ที่มี ประสิทธิภาพช่วยให้การดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย บุคลากรทุกคนมีความพึงพอใจในผลงานที่เกิดขึ้น และเกิดการยอมรับ [13] นอกจากการบริหาร จัดการยุทธศาสตร์มีความสำคัญต่อภาวะผู้นำคุณภาพ แล้ว การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ผู้นำนับว่ามีความ สำคัญเช่นกัน เพราะช่วยกระตุ้นและสร้างแรง บันดาลใจ ทำให้เกิดความมุ่งมั่นในการทำงานเป็น อย่างดี เกิดผลทางด้านจิตวิทยาในการทำงานของ ผู้นำ ขณะเดียวกันทำให้อำนาจที่กระจายเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง ทุกคนสามารถนำความรู้ไปใช้กับ

บุคลากรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาหน่วยงาน การเสริมสร้างพลังอำนาจช่วยให้ผู้นำมีพลังในการทำงาน เพื่อมุ่งทำงานให้ผลงานมีคุณภาพ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรกับผู้นำ [14] โดยที่การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูมีองค์ประกอบสำคัญคือการยึดหลักการเสริมสร้างพลังอำนาจ การใช้กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจเพื่อช่วยส่งเสริมให้ครูเกิดแรงบันดาลใจ [15] และที่สำคัญใช้กลยุทธ์ในการเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครู เพราะกลยุทธ์การเสริมสร้างพลังอำนาจช่วยให้ผู้นำมีพลังในการทำงาน เพื่อมุ่งทำงานให้ผลงานมีคุณภาพและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรกับผู้นำ [16]

การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน [17] โดยเฉพาะยุคปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องมีองค์ประกอบสำคัญคือ การยึดหลักการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การใช้กระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และเน้นกลยุทธ์ใช้การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง [18] คุณภาพจำเป็นต้องมีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริหารโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการปรับปรุงวิธีการรวมทั้งกระบวนการทำงาน การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจึงเน้นการบริการและผลผลิตและเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุดผู้บริหารสามารถใช้วิธีการแก้ปัญหา สนับสนุนการแก้ปัญหาและสามารถแก้ปัญหาข้ามฝ่ายหรืองานได้ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจึงมีความสำคัญต่อการบริหารและการจัดการของผู้บริหาร เพราะช่วยลดปัญหา ข้อผิดพลาดและค่าใช้จ่าย รวมทั้งลดต้นทุนได้ โดยที่ผลผลิตและบริการยังคงที่ [19]

ขณะเดียวกันนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนพัฒนาคุณภาพโรงเรียนให้เป็นมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ทำให้โรงเรียนต่างๆ ในสังกัดได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชน มีนักเรียนมาสมัครเข้าเรียนในโรงเรียน เป็นจำนวนมากขึ้นทุกปี ทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องจัดตั้งโรงเรียน เพื่อรองรับและตอบสนองกับความ

ต้องการของผู้ปกครองและชุมชนดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญของผู้เป็นสำคัญโดยเฉพาะภาวะผู้นำคุณภาพ จึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารจัดการยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องกับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลวิจัยมาพัฒนาภาวะผู้นำ การบริหารจัดการยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับของภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องกับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการพยากรณ์ของการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องที่มีต่อภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 242 คน และครูจำนวน 375 คน รวม 617 คน โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่ค่าความเชื่อมั่น 95 % หลังจากนั้นผู้วิจัยสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 เขต เป็นชั้นในการสุ่ม จากนั้นคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง แล้วถึงทำการสุ่มแบบง่ายเพื่อหาโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วน

ประมาณค่าและแบบสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้าง แบบสอบถามที่นำมาใช้ผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์คุณภาพและความเที่ยงตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน โดยการหาค่าดัชนี IOC (Index of Item-Objective Congruence) มีค่าระหว่าง 0.71-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นจำแนกเป็นแต่ละตัวแปรดังนี้ การบริหารจัดการยุทธศาสตร์ ค่าความเชื่อมั่น = .87 การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครู ค่าความเชื่อมั่น = .90 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ค่าความเชื่อมั่น = .89 และภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ค่าความเชื่อมั่น = .91 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด จำนวน 541 ชุด จากแบบสอบถามที่แจกไปจำนวน 617 ชุด คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืนร้อยละ 87.68 หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างตามวันเวลาที่นัดหมายด้วยตนเอง การจัดกระทำข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลด้านสถานภาพ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่และร้อยละ การหาระดับของภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารจัดการยุทธศาสตร์การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องกับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนด้วยค่าสหสัมพันธ์ และทดสอบค่าพยากรณ์ของการบริหารจัดการยุทธศาสตร์การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ที่มีต่อภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ด้วยการหาค่าสถิติสมการถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Blockwise ส่วนการจัดกระทำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเขียนเป็นความเรียงประกอบการนำเสนอ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยเป็น 2 ส่วนได้ดังนี้

1. จากแบบสอบถาม สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 ระดับของภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

1.2 การบริหารจัดการยุทธศาสตร์การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์สูงสุดไปยังต่ำสุดดังนี้ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ($r = 0.88$) การบริหารจัดการยุทธศาสตร์ ($r = 0.83$) และการเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครู ($r = 0.82$)

1.3 การบริหารจัดการยุทธศาสตร์การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ร่วมกันพยากรณ์ต่อภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 78 ($R^2 = 0.78$)

2. จากแบบสัมภาษณ์ สรุปผลได้ ดังต่อไปนี้ ผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร มีภาวะผู้นำคุณภาพ โดยเน้นวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ สามารถแปลงวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้ มีการเน้นลูก้าเป็นสำคัญทั้งนักเรียนและผู้ปกครองให้ความใกล้ชิดกับบุคลากร ประสานสัมพันธ์ให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีการใช้แรงจูงใจทั้งภายในและภายนอก เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือบุคลากรให้เกิดความก้าวหน้าสม่ำเสมอ สร้างบรรยากาศแห่งมิตรภาพและความไว้วางใจ ที่สำคัญใช้ข้อมูลสถิติและงานวิจัยเป็นพื้นฐานในการบริหารจัดการเพื่อมุ่งคุณภาพนักเรียนเป็นสำคัญ ผลจากการสัมภาษณ์ดังกล่าวสามารถสรุปเป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมของภาวะผู้นำคุณภาพได้ 9 ประการ ดังนี้ 1) เป้าหมาย 2) ประสานสัมพันธ์ 3) ปณิธาน 4) ประเมินผล 5) ประคับประคอง 6) ประชาสัมพันธ์ 7) ปูเนบ่าเหิง 8) เปลี่ยนแปลง 9) ประชาชน

สรุปและอภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระดับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนในกรุงเทพมหานครเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในความเจริญ มีการคมนาคมสะดวกรวดเร็ว รวมทั้งมีความพร้อมในด้านแหล่งค้นคว้าต่างๆ ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบันเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นหลัก รวมถึงนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมีการเน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียน มีการกระจายอำนาจโดยใช้หลักการบริหารจัดการโรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) ที่สำคัญมีการจัดฝึกอบรมให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ผ่านการเปลี่ยนแปลง (Change Leadership) แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาตนเองไปสู่ภาวะผู้นำคุณภาพอย่างชัดเจน ขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงของโลกทำให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับตัวให้ทันยุคและทันต่อเหตุการณ์ จึงต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะและพฤติกรรมต่างๆ ให้เป็นที่ยอมรับศรัทธาแก่นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนทั่วไป ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับภาวะผู้นำคุณภาพที่เน้นการเปลี่ยนแปลงไปสู่มิติใหม่

การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนมีคุณลักษณะ และพฤติกรรมด้านการมีวิสัยทัศน์ [20] ด้านการมีความสัมพันธ์กับบุคลากรทั้งภายในและนอกองค์กร [4] ด้านการมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านการใช้ข้อมูล สถิติในการวิเคราะห์และตัดสินใจ [21] ด้านการให้การสนับสนุนและช่วยเหลือลูกน้อง [8] ด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร [9] ด้านการมีความสามารถในการใช้แรงจูงใจ ด้านการใช้หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง [6]

และการเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นับว่าช่วยส่งเสริมการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ จากข้อค้นพบของการวิจัยจะเห็นว่าในยุคปฏิรูปการศึกษาที่เน้นคุณภาพเป็นสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนกลไกของการปฏิรูปสู่เป้าหมาย [18] ผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำคุณภาพจะช่วยพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จ [22] ผู้บริหารที่มีคุณภาพต้องให้กำลังใจแก่คนทุกคนและใช้แรงจูงใจอย่างเหมาะสม ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือลูกน้อง จะทำให้เกิดความยอมรับนับถือและไว้วางใจ ช่วยกระตุ้นให้บุคลากรดึงศักยภาพของตนมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ [8] โดยเฉพาะถ้าผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะกิจกรรม โครงการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา จะทำให้บุคลากรตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในงานและมองเห็นความสำคัญและเป็นเจ้าภาพร่วมกัน ทำให้การดำเนินงานเป็นเอกภาพและเกิดความสามัคคีในการทำงาน

นอกจากนี้ในยุคโลกาภิวัตน์ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล เทคโนโลยีที่สำคัญ ได้แก่ คอมพิวเตอร์จึงเป็นปัจจัยสำคัญและควรฝึกฝนตนเองให้สามารถใช้งานได้ รวมทั้งงานวิจัยควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษ สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนใช้เป็นพื้นฐานในการแสวงหาคำตอบและที่สำคัญต้องปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้ทันกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและความเจริญของโลก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ภาวะผู้นำคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนมีความสอดคล้องกันเชิงทฤษฎีระบบ เพราะเมื่อใช้ระบบคุณภาพในการบริหารและการจัดการ ผู้บริหารก็ควรมีภาวะผู้นำคุณภาพด้วย ผลผลิตที่เกิดขึ้นจึงจะมีคุณภาพตามมาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยสามารถสรุปภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร นับว่าสอดคล้อง

คล้องกับภาวะผู้นำคุณภาพ โดยผู้บริหารโรงเรียน มีคุณลักษณะและพฤติกรรมของภาวะผู้นำคุณภาพ และสามารถสรุปได้ 9 ประเด็น ดังนี้

1. เป้าหมาย ผู้บริหารมีเป้าหมายในการบริหารงาน รวมทั้งสามารถกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ในการบริหารงานได้ ทำให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน

2. ประสานสัมพันธ์ ผู้บริหารมีการประสานงาน ประสานสัมพันธ์ รวมทั้งประสานประโยชน์ ร่วมกับบุคลากร ที่สำคัญสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรอย่างใกล้ชิด ทำให้บุคลากรเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจและไว้วางใจ

3. ทัศนคติ ผู้บริหารมีทัศนคติและความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและคาดหวังในการทำงานสูง รวมถึงใช้ความมุ่งมั่นเพื่อให้งานประสบผลสำเร็จ

4. ประเมินผล ผู้บริหารใช้สารสนเทศ สถิติ และงานวิจัยในการประเมินผลและตัดสินใจ

5. ปรึกษาหารือ ผู้บริหารปรึกษาหารือ และให้ความช่วยเหลือลูกน้อง อย่างทั่วถึง สนับสนุนให้บุคลากรเกิดความก้าวหน้า

6. ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารเน้นกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพใช้การประชาสัมพันธ์หลายช่องทางเพื่อให้บุคลากรรับรู้ข่าวสารอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน

7. ทุ่มเทเอาใจใส่ ผู้บริหารให้ขวัญกำลังใจ และใช้แรงจูงใจทางบวกในการบริหารงาน เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรทำงานเต็มศักยภาพ

8. เปลี่ยนแปลง ผู้บริหารใช้หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สร้างสรรค์องค์กรแนวใหม่ เพื่อปฏิรูปองค์กรให้ทันต่อโลกาภิวัตน์

9. ประชาชน ผู้บริหารคำนึงถึงลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญทั้งนักเรียน ผู้ปกครองและประชาชน โดยเน้นลูกค้าเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาโดยเฉพาะนักเรียน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องกับภาวะผู้นำ

คุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องกับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นับว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในระดับสูงสุด รองลงมาได้แก่ การบริหารจัดการยุทธศาสตร์ และตามด้วยการเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครู

ผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการยุทธศาสตร์กับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันนับว่าสอดคล้องกับแนวความคิดของ โรเจอร์ ครอลล์ และพาร์เนล [11] โดยนักวิชาการทั้งสามท่านได้ให้แนวคิดที่สอดคล้องกัน คือ การบริหารจัดการยุทธศาสตร์เป็นกระบวนการที่จำเป็นสำหรับผู้นำยุคโลกาภิวัตน์ ที่เน้นคุณภาพเป็นสิ่งสำคัญ ผู้นำจำเป็นต้องยึดหลักการเปลี่ยนแปลง คำนึงถึงลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญและที่สำคัญพัฒนาผลผลิตและการบริการเพื่อปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และสร้างความประทับใจให้กับผู้รับบริการ อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ ฮีเลนและโทมัส [12] โดยแสดงให้เห็นว่าผู้นำจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์ในการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนพันธกิจไปสู่ความสำเร็จขององค์กร มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และปรับปรุงคุณภาพของผลผลิตและการบริการในรูปแบบต่างๆ ต่อสาธารณชน เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายไปยังผลสัมฤทธิ์ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน [23]

ผลวิจัยดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการยุทธศาสตร์เป็นการบริหาร ยุคใหม่และมีความสำคัญต่อระบบการศึกษา ทั้งสนับสนุนให้ผู้นำมีภาวะคุณภาพ รวมถึงสอดคล้องกับการบริหารในโรงเรียน เพราะปัจจุบันนี้ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องพัฒนาตนเอง ให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้า อันได้แก่ นักเรียนและผู้ปกครอง สนองความต้องการ

การของสังคมและสามารถปรับตนเองให้อยู่ในกระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างมั่นคง อีกทั้งต้องพัฒนาโรงเรียนไปสู่คุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นภาพใหญ่ของเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนจึงสมควรนำการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป

ผลวิจัยพบว่า การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับสูงนับว่าสอดคล้องกับแนวความคิดของ ฮาวิ และดรอเลท [24] โดยกล่าวถึงความสำคัญของการเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูที่ช่วยความไว้วางใจให้กับผู้นำบุคลากรจะยอมรับศรัทธาและไว้วางใจผู้นำมากขึ้น เพราะได้มีการกระจายอำนาจให้กับครูอย่างแพร่หลาย รวมถึงเกิดความใกล้ชิดสนิทสนม สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวความคิดของบิลและซีด [15-16] ที่แสดงให้เห็นว่าการใช้กลยุทธ์ในการเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูช่วยให้ผู้นำมีพลังในการทำงานเพื่อมุ่งทำงานให้ผลงานมีคุณภาพและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรกับผู้นำ ขณะที่ อวาลอส [25] แสดงให้เห็นถึงกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นวิธีการที่ช่วยผู้นำกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ ทำให้ผู้นำเกิดความมุ่งมั่นในการทำงานเป็นอย่างดีเกิดผลทางด้านจิตวิทยาและใช้แรงจูงใจ ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูมีความสำคัญต่อภาวะผู้นำช่วยให้ผู้นำมีการพัฒนาตนเอง สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคลากร สร้างความมุ่งมั่นและแรงบันดาลใจ รวมถึงทำให้ผู้นำใช้แรงจูงใจเพื่อให้ครูพัฒนางานให้เกิดความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

จากผลวิจัยที่พบแสดงให้เห็นว่าการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องมีความสัมพันธ์ในระดับสูงสุดกับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร นับว่าสอดคล้องกับแนวความคิดของ คินลอร์ [17] โดยกล่าวถึงความสำคัญของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะยุคปฏิรูปการศึกษา

ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ ผู้นำคุณภาพจำเป็นต้องมีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของการปรับปรุงวิธีการต่าง ๆ รวมทั้งกระบวนการทำงาน การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจึงเน้นการบริการและผลผลิต เพื่อจัดการบริหารและสร้างผลผลิตที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้า สร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าเกิดความประทับใจ อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวความคิดของโรงเรียนไอโฮไอ [26] ที่สนับสนุนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีของผู้นำกับบุคลากร โดยสร้างบรรยากาศแบบมิตรภาพและไว้วางใจ นอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงการทำงานเป็นทีม ปรับปรุงระบบการสื่อสารให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการปรับปรุงทีมงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อค้นพบของการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้นำทั้งด้านการปรับปรุงคุณลักษณะ พฤติกรรมและความสามารถ รูปแบบของผู้นำ รวมถึงวิธีการบริหารจัดการ ตลอดจนระบบการทำงานนับว่ามีความสำคัญ สมควรที่จะส่งเสริมให้ผู้นำทุกระดับนำการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

จากข้อค้นพบดังกล่าวจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1.1 จากข้อค้นพบของการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงควรส่งเสริม ให้ผู้บริหารโรงเรียน มีการพัฒนากลยุทธ์ในการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ พัฒนากลยุทธ์ในการเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครู โดยเน้นการฝึกอบรมและการส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนศึกษา ดูงานโรงเรียนที่มีการใช้หลักการบริหารจัดการยุทธศาสตร์และการเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครู ที่เป็นรูปธรรม

1.2 งานวิจัยแสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำคุณภาพด้านการใช้หลักการเปลี่ยนแปลงและการใช้แรงจูงใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงสมควรส่งเสริมให้

ผู้บริหารโรงเรียนมีการ อบรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงและการใช้แรงจูงใจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 จากข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน จึงสมควรส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนใช้หลักการบริหารจัดการยุทธศาสตร์การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องให้เกิดคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนได้เสนอแนะ ดังนี้

2.1 สมควรให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับเข้ารับการอบรมหลักสูตรพัฒนาภาวะผู้นำคุณภาพ รวมทั้งการบริหารจัดการยุทธศาสตร์

2.2 สมควรจัดให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ได้รับการฝึกอบรมการวางแผนกลยุทธ์ โดยเน้นกระบวนการวางแผนและเน้นกลยุทธ์ในการพัฒนานักเรียนและโรงเรียน

2.3 สมควรจัดให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ในโรงเรียนนำวงจรคุณภาพ (PDCA) พัฒนานักเรียนและโรงเรียนอย่างจริงจัง เพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้เกิดคุณภาพต่อไป

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นแนวคิดและทฤษฎีค่อนข้างใหม่ การค้นคว้าส่วน

ใหญ่ใช้การอ้างอิงจากต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงใช้การสัมภาษณ์มาประกอบการวิเคราะห์และสรุปผล เพื่อให้ข้อมูลเป็นบริบทของคนไทย ซึ่งผลที่ได้เป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้ เพื่อให้การวิจัยสามารถลงลึกไปสู่ผลหรือคุณภาพนักเรียนจึงสมควรมีการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในอันดับต่อไป

3.2 ในการทำวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาจากกลุ่มประชากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงสมควรศึกษาจากกลุ่มประชากรในระดับอื่นๆ และเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ ในด้านรูปแบบและภาวะผู้นำคุณภาพเพื่อเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในอนาคตต่อไป

3.3 การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการยุทธศาสตร์การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ครูและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องกับภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน รวมถึงได้ศึกษาการพยากรณ์ของตัวแปรทั้งสามด้านที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนและตัวแปรดังกล่าว ได้ร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนได้ร้อยละ 78 ซึ่งอีกร้อยละ 22 จำต้องศึกษาปัจจัยอื่นๆ มาพยากรณ์จึงสมควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางทฤษฎี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำในอนาคตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- [2] สุกพล วัณสินธ์. (2542). บทบาทของผู้บริหารในการปฏิรูปการศึกษา. *วารสารวิชาการ*. 2 (7) : 32-36.
- [3] ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2543). ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทยสู่ปี 2000 การพัฒนาคุณภาพการเพิ่มผลผลิตและการวัดประสิทธิผล *ข้าราชการ*. 45 (1) , 4-7.
- [4] Kaufman, R. and Zahn, D. (1993). *Quality Management Plus*. California : Corwin press.
- [5] Green, M.Y. (2000). What Makes a Quality School ?. *NEA-Today*. 19 (1) : 28-29.
- [6] Tribus, M. (1994). Total Quality Management in Education : The Theory and How to Put It at Work. *In Developing Quality Systems in Education*. Doherty, Geoffrey D. P.83-105. London & New York : Routledge.
- [7] Sallis, E. (1993). *Total Quality Management in Education*. London : Kogan pp 4.
- [8] Lee, Q. *Quality in the Balance*. [Online] available: www.edu.lee.quar.com/tqm.htm. 2006
- [9] Robinson, B.M. (1996). Total Quality Management in Education : The Empowerment of A School Community (Australia). *Dissertation* Ed.D. The University of Nebraska.
- [10] Furtwengler, W.J. and Hurst, D. *Leadership for School Quality-Personal Challenge*. [Online] available: <http://www.referenceforbusinss.com/managementComp-decopyright.html>.
- [11] Wright., Peter, Kroll, Mark J. and Parnell, John J. (1998). *Strategic Management Concept and Cases*. New Jersey : Prentice Hall.
- [12] Wheelen, T.L. and Hunger, D.J. (2000). 7th *Strategic Management Business Policy*. New Jersey : Prentice Hall.
- [13] Balian, A.G. *Strategic management in a Performance-Based Organization*. [Online] available: <http://proquest.umi.com/pqdweb?RQT=565&MRR=M&TS=1162259942&clientId=61>. 2005
- [14] Crosby, R.P. (1992). *Walking the Empowerment Tightrope*. Pennsylvania : Organization Design and Development.
- [15] Bill L. *Strategies for Staff Empowerment*. [Online] available: [http://www.findarticles.com/p/search?tb="lamperes,+billW](http://www.findarticles.com/p/search?tb=)
- [16] Seed, A.H. *Empowering Teachers for School Improvement*. [Online] available: <http://cmslive.curriculum.edu.au/leader/default.asp?id=58>
- [17] Kinlaw, D.C. (1992). *Continuous Improvement and Measurement for Total Quality*. San Diego : Pfeiffer & Company.
- [18] William, J.E. (1997,February). Total Quality Management / Continuous Improvement- Initiation and Implementation : A Diffusion Study of Two Northeast Ohio Public School *Districts*. *Dissertation Abstracts International*. Ph.D. The University of Akron. Available : DAI-A. 57 (08) 3355.
- [19] Bravener, L.C. *The Road to Continuous Improvement* [Online] available: <http://www.nqa-usa.com>. 2007

- [20] St.Edwards University. *Total Quality Management*. [Online] available: www.stedward.edu/cle/resources/tqm.htm. 2005
- [21] Schoker, M. and Wilson, R.B. (1994). Adapting Total Quality Doesn't Mean Turning Learning into a Business. *Educational Leadership*. 51 (4) , 62-63.
- [22] Oldroyd, D. (1999). *Educational Reform Strategics and Developing School Leadership*. [Online] available: www.stratelead.enpo.htm. 2006
- [23] Stowell, C. (2006). *Success in Strategic Management*. [Online] available: from <http://ezinearticles.com/?SuccessnStratgicManagement&id=139311>. 2006
- [24] Harvey, T.R. and Drolet, B. (1994). *Building Teams, Building People : Expanding The Fifth Resource*. Lancaster : Technomic Publishing.
- [25] Avalos, B. (1997). *Professionalism and Empowerment of Teachers : Views And Experiences*. London : Cassell. pp. 68-84
- [26] Ohio Schools. (1995). *Building Commitment and Capacity for School*. [Online] available: www.fessler.com/SBE/Venture.htm. 2006